

Koliko smo se v štirih letih naučili

Poleti pred štirimi leti, ko se je s prodajo Fructala premaknil slovenski privatizacijski polžek, se je Boštjan Usenik, tedaj tudi novinar Financ, zdaj pa menedžer glasbene skupine Perpetuum Jazzile, spraševal, ali se bomo iz prodaje kaj naučili. »Predvsem pa prodaja Fructala najboljšemu lahko pomeni velik korak proti normalizaciji stanja duha v Sloveniji in morda pomemben premik v glavah k vzpostavljanju normalnih poslovnih manir,« je zapisal v komentarju Fructalova učna ura (www.finance.si/319394). Normalizacija je v tem primeru pomenila prodajo najboljšemu ponudniku, od katerega bodo lastniki in upniki imeli največ.

Uredniški komentar

Rok Pikon

rok.pikon@finance.si

Če politika ne bi toliko mešetarila, bi bili bogatejši.

Privatizacija Telekomu kaže, da se nismo o prodajah družb naučili nič. Koliko je bilo zmede s tem Telekomom! Politika in SDH sta si vsak dan po večkrat premislila. Kdo naj odloča o prodaji, SD je bila enkrat za, drugič proti, Desus je brezsravno in transparentno trgoval s podporo prodaji, spomnite se nekoliko prehitro pozabljenih izpadov Janca Vebra ter še svežih izpadov Tita Turnška (www.finance.si/8822725).

Vse skupaj je pripeljalo do tega, da je celo edini ponudnik Cinven državi postavil ultimat, da posla ne bo, če se ne zmenimo med sabo. Telekom ni edina velika družba, hudo smo zafrknili tudi pri Mercatorju, od katerega bi s hitrejšo prodajo iztržili boljšo ceno. Tudi za Telekom zdaj veliko ljudi pravi, da se prodaja prepoceni, da za tako malo denarja se ga pa že ne splača prodati. Res je, cena bi lahko bila višja in je tudi bila - v prejšnjih poskusih prodaje. Leta 2008 je bil Telekom vreden petkrat toliko kot danes.

Se zato res splača prekiniti prodajo Cinvenu? Ne. Tveganje, da bomo znova zafrknili, je preveliko.

Rad bi si mislil »vzemimo 110 evrov za delnico in se naučimo za drugič«, pa se bojim, da se pač ničesar ne bomo naučili. O privatizaciji v Sloveniji vedno odločajo politiki, ti pa seveda zelo kapitalistično zasledujejo lastni interes in se na interes lastnikov, torej države, bolj ali manj poživžgajo.

Škoda, da se nismo nič naučili. Podjetja se za dober denar splača prodati. Dobro je dobiti denar. Malim delničarjem, fizičnim osebam je v zadnjih dveh letih v denarnice kapnilo okoli 200 milijonov evrov. To se je moralo poznati tudi pri dvigu zasebne porabe, kar so nam potrdili tudi naši sogovorniki v sosednjem članku. To ni malo denarja, čeprav je ob primerjavi s celim BDP videti kot kaplja v morje. Denar pa ni edino, kar pride s prodajo - s tem pridejo tudi znanje, novi trgi in možnosti za izboljšanje podjetja. V podjetjih s tujimi lastniki imajo tudi boljše plače (www.finance.si/8822580). V podjetjih, ki imajo slovenske lastnike, lahko tako visoke plače pričakujejo le v državnih podjetjih, ki imajo monopol.

Morda Cinven nima enakega znanja kot Deutsche Telekom, lahko pa verjamete, da ve, kako Telekom, ki za prihodnje leto že napoveduje izgubo, spremeniti iz bankomata za politike v dobičkonosno družbo. Zato je toliko mešetarjenja okoli prodaje in zato najboljših kupcev ne zanima, zato ni prevzemne tekme in ne bo prevzemne premije. Politikov ne skrbi nadaljnji razvoj podjetja, ki deluje v panogi, katere zlati časi so že mimo. Skrbi jih, zelo po kapitalistično, za svoj žep. Škoda, ker jim vedno nasledimo. Lahko bi imeli še večjo gospodarsko rast.

